

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Ontvangen: 27 juni 2024

2024-020++dt

Christelijke Hogeschool Ede
T.a.v. College van Bestuur
Postbus 80
6710 BB EDE

**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering**
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
46698894

Bijlagen
1

Datum 27 juni 2024
Betreft Besluit macrodoelmatigheid hbo associate degree Praktijkondersteuner
Huisarts

*Als u belang hebt bij dit besluit,
dan kunt u hiertegen binnen 6
weken, gerekend vanaf de
verzenddatum, bezwaar maken.
Stuur uw bezwaarschrift naar
DUO, Postbus 30205, 2500 GE
Den Haag. U kunt uw bezwaar
ook digitaal indienen op
www.bezwaarschriftenow.nl.*

Geacht bestuur,

Met de brief van 19 april 2024, door de Commissie Doelmatigheid Hoger
Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 19 april 2024, hebt u mij het voornemen
voorgelegd om de hbo associate degree-opleiding Praktijkondersteuner Huisarts
als bekostigde opleiding te verzorgen in Ede.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 10 juni 2024, kenmerk 2024-020, positief
geadviseerd over uw aanvraag. Dit advies, dat integraal deel uitmaakt van dit
besluit, treft u hierbij aan.

Besluiten

Bekostigingsbesluit

Gelet op het bovengenoemde advies van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het
hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Regeling
macrodoelmatig opleidingsaanbod hoger onderwijs 2023 (hierna: Regeling), heb
ik besloten in te stemmen met uw voornemen om de hbo associate degree-
opleiding Praktijkondersteuner Huisarts als bekostigde opleiding te verzorgen in
Ede. Met toepassing van artikel 6.2, derde lid, van de WHW, beperk ik mijn
instemming tot de deeltijdvariant.

Besluit Rio-indeling

Daarnaast heb ik besloten dat de hbo associate degree-opleiding
Praktijkondersteuner Huisarts, conform het advies van de CDHO, in de Registratie
instellingen en opleidingen (Rio, voorheen Croho) wordt ingedeeld in het
onderdeel Gezondheidszorg.

Besluit registratie ISCED-rubriek

Tevens heb ik besloten de hbo associate degree-opleiding Praktijkondersteuner
Huisarts, conform het advies van de CDHO, te laten registreren in de ISCED-
rubriek 'medische assistentie' (91302).

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2, eerste lid, van de WHW. Voorts is de Regeling leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Onze referentie
46698894

Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO concludeer ik dat uw aanvraag voldoet aan zowel het behoefte- als het ruimtecriterium¹. Voor de nadere motivering verwijs ik u naar het, als bijlage bij dit besluit meegestuurde, advies van de CDHO.

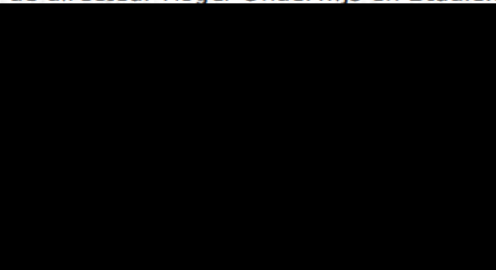
Procedure Registratie instellingen en opleidingen (Rio)²

Ingevolge artikel 6.2, negende lid van de WHW vervalt dit besluit indien de opleiding niet binnen tien maanden na dagtekening van dit besluit is geregistreerd in de Registratie instellingen en opleidingen. Registratie binnen die termijn is niet eerder mogelijk dan nadat de NVAO een positief besluit heeft genomen in het kader van de toets nieuwe opleiding. In verband met de geldigheidsduur van dit besluit, adviseer ik u zo spoedig mogelijk bij de NVAO een aanvraag voor de toets nieuwe opleiding in te dienen. Voor de registratie van uw opleiding kunt u gebruik maken van aCroho³ van de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). Mocht u vragen hebben over de registratie, dan kunt u contact opnemen met ssg@duo.nl.

Een afschrift van deze brief is verzonden aan de CDHO, de NVAO, DUO-Groningen, de Inspectie van het Onderwijs en de VH.

Met vriendelijke groet,

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

¹ Artikel 6, eerste lid, onderdelen a en b, van de Regeling macrodoelmatig opleidingsaanbod hoger onderwijs 2023.

² Sinds 2023 vervangt Rio het Croho.

³ aCROHO wordt op termijn vervangen door LEO.

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
T.a.v. de Minister
Dhr. dr. R.H. Dijkgraaf
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Postadres CDHO
Postbus 85498
2508 CD Den Haag
Bezoekadres CDHO
Parkstraat 83
2514 JG Den Haag
T: 070 8505300
W: www.cdho.nl
E: info@cdho.nl

Onderwerp

Nieuwe opleiding
Christelijke Hogeschool Ede
Deeltijd hbo Associate degree
Praktijkondersteuner Huisarts
Ede

Kenmerk CDHO

2024-020

Kenmerk aanvrager

24.058

Datum

10 juni 2024

Geachte heer Dijkgraaf,

Hierbij ontvangt u het advies van de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (CDHO) over het voornemen van de Christelijke Hogeschool Ede om de nieuwe hbo Associate degree Praktijkondersteuner Huisarts als bekostigde opleiding te verzorgen in de gemeente Ede (brief van 19 april met kenmerk 24.058). De commissie heeft de aankondiging van deze aanvraag op 30 september jongstleden gepubliceerd op haar website (A24-004). De commissie heeft het dossier voor deze aanvraag op 19 april ontvangen. Op 25 april heeft de commissie een zienswijze ontvangen van Breederode Hogeschool. De aanvrager heeft op 29 april op deze zienswijze gereageerd. Op 2 mei is de behandeling van de aanvraag opgeschort en is de aanvrager in de gelegenheid gesteld om de ontbrekende informatie te leveren. Op 6 mei is de aanvulling ontvangen en is de aanvraag weer door de commissie in behandeling genomen. De commissie heeft omwille van de zorgvuldige besluitvorming op 6 mei de beslistermijn verlengd tot 24 juni.

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in artikel 6.2 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW). Verder heeft de Regeling macrodoelmatig opleidingsaanbod hoger onderwijs 2023 van 28 april 2023, voorts te noemen de Regeling, voor de commissie als leidraad gediend.

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Gelet op het hiernavolgende adviseert de commissie u om *positief* te besluiten op het verzoek van de Christelijke Hogeschool Ede om de hbo Associate degree Praktijkondersteuner Huisarts als

bekostigde opleiding te verzorgen in de gemeente Ede. De commissie adviseert u daarbij deze toestemming met toepassing van artikel 6.2 lid 3 van de WHW te beperken tot de deeltijdvariant.

De commissie adviseert u daarnaast om deze opleiding in het RIO in te delen in het onderdeel 'Gezondheidszorg'. Verder adviseert de commissie om de opleiding te laten registreren in de ISCED-rubriek 'medische assistentie' (91302).

1. Omschrijving van de aanvraag

De aanvrager wil de opleiding Praktijkondersteuner Huisarts in de gemeente Ede verzorgen.¹ Het gaat om een Nederlandstalige hbo Associate degree van 120 studiepunten die de aanvrager in deeltijdvorm wil aanbieden. De aanvrager wil de opleiding in het RIO-onderdeel 'Gezondheidszorg' laten opnemen. De aanvrager heeft geen voorstel gedaan wat betreft een ISCED-rubriek, maar wel voorgesteld dat de opleiding in één van de rubrieken in de detailgroep 'verpleeg- en verloskunde' (913) wordt opgenomen.

De voorgenomen opleiding is ontwikkeld vanuit het niet geaccrediteerde "post hbo"-programma² Praktijkondersteuner Huisarts dat de aanvrager al een aantal jaren aanbiedt.

De opleiding beoogt studenten op te scholen tot Praktijkondersteuner Huisarts. De inhoud van de opleiding omvat onder andere de relatie met de patiënt, de medische kennis die bij de werkzaamheden hoort, de ethische en juridische aspecten die onderdeel zijn van de functie en hoe preventieve zorg vormgegeven kan worden.

De opleiding is toegankelijk voor professionals met een mbo-4 diploma in bestaande beroepen binnen de huisartsenzorg, zoals doktersassistente. Daarnaast is de opleiding toegankelijk voor professionals met een mbo-4 diploma in het (brede) opleidingsdomein zorg en welzijn, zoals medisch secretaresses en apothekersassistenten.

Studenten worden opgeleid om de functie praktijkondersteuner in een huisartsenpraktijk te vervullen.

2. Analyse verwant aanbod

De aanvrager stelt dat er geen andere geaccrediteerde opleidingen zijn die studenten opleiden tot Praktijkondersteuner Huisarts. De commissie begrijpt hieruit dat de aanvrager van mening is dat er geen sterk verwante opleidingen zijn.

De aanvrager acht de volgende hbo Associate degrees "enigszins verwant" aan de voorgenomen opleiding:

¹ De aanvrager heeft al eerder een positief besluit voor de onderhavige opleiding ontvangen (CDHO kenmerk 2022/012). Aangezien de aanvrager de opleiding niet tijdig in RIO heeft laten registreren was het indienen van een nieuwe aanvraag noodzakelijk.

² De commissie constateert dat de aanduiding "post hbo" niet gebaseerd is op een wettelijk kader. De commissie stelt vast dat de aanvrager duidelijk heeft gemaakt dat het beoogde opleidingsniveau dat van een hbo Associate degree is en zal de aanduiding "post hbo" niet verder hanteren in dit advies.

1. Management in de Zorg (aangeboden door zes instellingen³ en één RPHO)
2. Zorg en Technologie (aangeboden door twee instellingen)

Tot slot geeft de aanvrager aan dat er elf niet-geaccrediteerde programma's bestaan waar verpleegkundigen (met een mbo- en/of een hbo-opleiding) worden opgeschoold tot Praktijkondersteuner Huisarts.⁴

De commissie begrijpt de term "enigszins verwant" als vergelijkbaar met de door de commissie gebruikte term "zijdelings verwant".

De commissie volgt de aanvrager in de stelling dat er nog geen sterk verwante hbo Associate degrees zijn.

De commissie is van mening dat de volgende door de aanvrager genoemde hbo Associate degrees zijdelings verwant zijn aan de voorgenomen opleiding:

1. Management in de Zorg (aangeboden door zes instellingen)
2. Zorg en Technologie (aangeboden door twee instellingen)

De commissie is verder van mening dat de volgende hbo Associate degrees ook zijdelings verwant zijn aan de voorgenomen opleiding:

1. Ervaringsdeskundigheid in Zorg en Welzijn (aangeboden door vijf instellingen)
2. Sociaal Werk in de Zorg (aangeboden door vier instellingen, inmiddels alle in afbouw)

De commissie acht deze opleidingen zijdelings verwant omdat zij studenten opleiden voor het verrichten van sociaal-agogische werkzaamheden binnen de gezondheidszorg. Daarmee overlapt de inhoud van de voorgenomen opleiding ten dele met deze opleidingen, hebben zij een vergelijkbare instroomdoelgroep en worden studenten ten dele voor een vergelijkbaar beroepsprofiel opgeleid.

De commissie merkt op dat de hbo Associate degree Sociaal Werk in de Zorg in afbouw is en wordt omgezet naar de hbo Associate degree Sociaal Werk. De laatstgenoemde opleiding is breder dan de Associate degree Sociaal Werk in de Zorg en wordt derhalve door de commissie niet verwant geacht aan de voorgenomen opleiding.

De commissie acht in dit geval de door de aanvrager genoemde onbekostigde hbo Associate degree Management in de Zorg onvoldoende verwant omdat deze niet onder vergelijkbare condities wordt aangeboden. Verder betreft de commissie de niet-geaccrediteerde programma's Praktijkondersteuner Huisarts niet bij de afbakening van het verwante aanbod omdat dit geen opleidingen zijn in de zin van de WHW en de Regeling.

De instroom in de zijdelings verwante opleidingen is in de afgelopen vijf jaar gestegen (zie Bijlage 1).

De aanvrager heeft een prognose gemaakt van de instroom in de voorgenomen opleiding op grond van de instroomcijfers van het niet-geaccrediteerde programma Praktijkondersteuner Huisarts dat de aanvrager al aanbiedt. Het aantal instromers in dit programma heeft sinds 2012 geschommeld tussen minimaal 13 en maximaal 42 studenten per jaar. De aanvrager verwacht dat er het komende jaar 30

³ Waar de commissie spreekt over "instelling", wordt "bekostigde instelling" bedoeld.

⁴ Deze programma's zijn wel door een branchevereniging geaccrediteerd, maar niet door de NVAO. Het zijn dus geen geaccrediteerde opleidingen in de zin van de WHW en de Regeling.

studenten zullen instromen. De commissie acht deze prognose realistisch, mede omdat de aanvrager aangeeft 27 vooraanmeldingen te hebben voor de voorgenomen opleiding.

3. Beoordeling criterium a

De commissie betreft ambtshalve de arbeidsmarktprognoses in het AIS van het ROA⁵. De aanvrager heeft een beroep gedaan op de prognoses tot 2026. De commissie constateert dat het ROA in december 2023 de gegevens in AIS heeft bijgewerkt en de prognoses tot 2026 heeft vervangen door prognoses tot 2028. De commissie hanteert de meest actuele arbeidsmarktprognoses.

De aanvrager beschouwt het opleidingstype mbo-4 verpleegkunde en medische ondersteuning en de opleidingssubsector bachelor gezondheidszorg en welzijn die zijn opgenomen in ROA's AIS als relevant voor de voorgenomen opleiding Praktijkondersteuner Huisarts.

De commissie laat de prognoses voor het opleidingstype mbo-4 verpleegkunde en medische ondersteuning buiten beschouwing omdat het ROA Ad-opleidingen in de bachelor-opleidingstypen en niet in de mbo-opleidingstypen heeft ondergebracht.

De commissie is verder van mening dat de opleidingssubsector bachelor gezondheidszorg en welzijn geen representatief beeld geeft van de arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding omdat hierin ook de opleidingen in niet verwante opleidingstypen worden meegewogen. De opleidingen in deze opleidingssubsector leiden hun studenten op voor een substantieel andere arbeidsmarkt dan de voorgenomen opleiding.

De commissie is van mening dat alle opleidingstypen van het ROA onvoldoende relevant zijn omdat hierin geen sterk verwante opleidingen zijn ondergebracht. De commissie laat ROA's prognoses voor de opleidingstypen dan ook buiten beschouwing.

De aanvrager beroept zich tevens op de prognoses van het ROA voor de beroepsgroep medisch praktijkassistenten. De commissie kent in beginsel meer gewicht toe aan de prognoses voor opleidingstypen omdat daarin de uitstroom uit een cluster verwante opleidingen wordt gerelateerd aan het aantal verwachte baanopeningen voor dit type afgestudeerden.

De commissie acht met de aanvrager de beroepsgroep medisch praktijkassistenten ten dele relevant omdat afgestudeerden van de voorgenomen opleiding slechts in aanmerking komen voor een deel van de ISCO-beroepen binnen deze beroepsgroep, zoals medische praktijkassistenten. Zij komen echter niet in aanmerking voor in deze beroepsgroep opgenomen ISCO-beroepen zoals (1) veterinaire assistenten en dierenartsassistenten en (2) tandartsassistenten en mondhygiënist. Uit de prognoses van het ROA blijkt dat er voor deze beroepsgroep grote knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening worden verwacht (zie Bijlage 2, Tabel 1).

De commissie concludeert dat de prognoses die zijn opgenomen in ROA's AIS voor de beroepsgroep die ten dele relevant is voor de onderhavige opleiding een positief beeld geven van de arbeidsmarktperspectieven voor afgestudeerden van de voorgenomen opleiding Praktijkondersteuner Huisarts.

⁵ <https://roastatistics.shinyapps.io/AIStot2028/>

Verder refereert de aanvrager aan gegevens afkomstig uit de Spanningsindicator, het Dashboard Vacaturemarkt en het Dashboard Online Vacatures van het UWV⁶ betreffende de beroepsgroep Medisch Praktijkassistenten op zowel een landelijke als regionale schaal (regio Food Valley). De commissie merkt op dat de arbeidsmarkt begin 2020 is gekrompen als gevolg van de coronacrisis en dat deze krimp vervolgens is omgeslagen naar een (zeer) grote krapte op de arbeidsmarkt die zichtbaar is bij alle beroepsgroepen en alle sectoren. Het feit dat de arbeidsmarktspanning bij de door de aanvrager relevant geachte beroepsgroep als (zeer) krap wordt getypeerd en het aantal vacatures daarbinnen is toegenomen, is daarom niet onderscheidend. De commissie kent daarom minder gewicht toe aan deze bronnen en stelt vast dat zij een (zeer) kleine positieve indicatie geven van een arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding.

De aanvrager geeft aan dat bij het UWV specifiek navraag is gedaan naar het aantal vacatures voor Praktijkondersteuners Huisarts.⁷ In de mailwisseling wordt aangegeven dat het UWV het beroep Praktijkondersteuner Huisarts heeft ingedeeld in de beroepsgroep gespecialiseerd verpleegkundige. De aanvrager geeft aan dat de spanning bij deze beroepsgroep (zoals vermeld in de hierboven besproken Spanningsindicator) het afgelopen kwartaal op het hoogst mogelijk niveau stond (16,00). Verder heeft het UWV in de mailwisseling aangegeven dat zowel het aantal ontstane vacatures als het aantal openstaande vacatures sterk is gestegen (van respectievelijk 300 en 200 in 2016 naar 1000 en 1200 in 2023).

De commissie constateert met de aanvrager dat de spanning in de beroepsgroep gespecialiseerd verpleegkundige op het hoogst mogelijk niveau staat (16,00). Dit geeft in de ogen van de commissie aan dat de behoefte aan werknemers in deze beroepsgroep onverminderd groot is. Daarbij blijkt dat het aantal vacatures voor Praktijkondersteuners Huisarts in de afgelopen jaren sterk is toegenomen en dat het aandeel openstaande vacatures ook is toegenomen. Deze bronnen geven in samenhang bezien blijk van een groeiende arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding.

De aanvrager verwijst naar verschillende bronnen van het Nivel⁸ die een beeld geven van de rol van praktijkondersteuners in een huisartsenpraktijk. Er wordt onder meer aangegeven dat het steeds minder voorkomt dat een huisarts op individuele basis opereert en dat er steeds meer sprake is van meermanspraktijken: in 2022 was slechts 7% van de 7585 huisartsenpraktijken een solopraktijk. De rapporten geven verder aan dat bijna 80% van alle praktijken een praktijkondersteuner GGZ in dienst heeft. Veel praktijkondersteuners vervullen daarbij meerdere soorten praktijkondersteuning (e.g. ouderenzorg, jeugd en somatiek). Tot slot wordt aangegeven dat zo'n 70% van de praktijkondersteuners een één- of tweejarige opleidingsprogramma voor praktijkondersteuner heeft afgerond,⁹ dat 36% een mbo-opleiding tot doktersassistent heeft afgerond en dat 25% de opleiding tot hbo-verpleegkundige heeft afgerond.

⁶ www.werk.nl/arbeidsmarktinformatie/dashboards

⁷ Opgenomen in bijlage 10 van het dossier.

⁸ Het rapport 'Cijfers uit de Nivel-registratie van huisartsen en huisartsenpraktijken: Een actualisering voor de periode 2020-2022' (Nivel 2022, p. 12), de website

<https://www.nivel.nl/nl/onderzoeksprogrammas/huisartsenzorg>, het rapport 'De praktijkondersteuner en praktijkverpleegkundige (POH) in beeld: Inzicht in de omvang en samenstelling van de POH-beroepsgroep in Nederland' (Nivel 2023, p. 18) en het rapport 'De praktijkondersteuner huisartsenzorg (POH) in de huisartsenpraktijk: diversiteit en capaciteit, najaar 2021' (Nivel 2022, p. 1).

⁹ De commissie stelt vast dat het opleidingsniveau van sommige van deze cursussen als NLQF 5 is aangeduid, wat gelijk is aan het niveau van een Associate degree.

De commissie constateert dat uit deze bronnen blijkt dat in een groot en groeiend deel van de huisartsenpraktijken praktijkondersteuners werkzaam zijn en dat een deel van de werkzame Praktijkondersteuners Huisarts een functie bekleedt op het niveau van de voorgenomen opleiding. De commissie stelt vast dat de bronnen aangeven dat de Praktijkondersteuner Huisarts een duidelijke positie in het functiegebouw in de zorg heeft verworven en dat het niveau van de voorgenomen opleiding passend is voor deze functie.

De aanvrager verwijst vervolgens naar een factsheet van het Nivel¹⁰, waarin wordt aangegeven dat in 2022 48% van de ondervraagde huisartsenpraktijken in de regio's Zuid-Gelderland, Midden-Gelderland en West-Gelderland een tekort aan Praktijkondersteuners Somatiek werd verwacht. Een rapport van de regio Gelderse Vallei¹¹ meldt dat in 2023 vacatures voor doktersassistent, Praktijkondersteuner Somatiek en Praktijkondersteuner Jeugd moeilijk in te vullen waren. Het rapport geeft verder aan dat er wordt verwacht dat de regionale zorgvraag zal toenemen vanwege de vergrijzing.

De commissie constateert dat deze bronnen blijken te geven van een niet nader gekwantificeerde arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding.

De aanvrager stelt onder verwijzing naar een online vacatureoverzicht van de Nederlandse Vereniging van Praktijkondersteuners en Praktijkverpleegkundigen (NVvPO) dat het aantal vacatures voor Praktijkondersteuners in de periode 2020 tot 2023 is gestegen van 217 tot 250. De aanvrager merkt op dat de geraadpleegde vacatures niet langer op de website van de NVvPO beschikbaar zijn en stelt dat de aantallen vermeld zijn in een mailwisseling tussen de NVvPO en de aanvrager.¹² De commissie stelt vast dat de directeur van de NVvPO hierin aangeeft dat er in 2019 266 vacatures werden geplaatst, in 2020 217 (waarbij de daling wordt verklaard door de coronacrisis), in 2021 288 en in de periode van januari tot en met april 2022 96 vacatures. Er is geen lijst met vacatures bijgevoegd. De commissie concludeert dat deze bron slechts een indicatie oplevert van een arbeidsmarktbehoefte.

De commissie stelt vast dat de aanvrager aan de hand van een groot aantal bronnen¹³ beargumenteert dat de opleiding aansluit op een kwalitatieve arbeidsmarktbehoefte. Een deel van deze argumentatie is in de eerdere aanvraag opgevoerd als onderbouwing van een maatschappelijke behoefte.

De commissie constateert dat de aangehaalde bronnen een breed palet aan ontwikkelingen in de gezondheidszorg beschrijven, zoals (1) de regionalisering van de zorg, (2) de aandacht voor positieve gezondheid en (3) de veranderende zorgvraag vanwege de vergrijzing en multimorbiditeit. Deze ontwikkelingen leiden onder andere tot personeelstekorten bij huisartsenpraktijken. Eén van de conclusies van de aanvrager is dat het wenselijk is om door middel van een dergelijk ontwikkelingspad carrièreperspectieven te bieden voor alle zorgprofessionals binnen de huisartsenzorg. De voorgenomen opleiding biedt in de ogen van de aanvrager een dergelijk

¹⁰ 'Arbeidsmarkt huisartsenzorg regio Zuid-, Midden- en West-Gelderland, 2022' (Nivel 2022)

¹¹ Het rapport 'Regiobeeld Gelderse Vallei 2023' (Vallei Vitaal 2023, p. 67)

¹² Opgenomen bij de gronden van het bezwaarschrift tegen het negatieve macrodoelmatigheidsbesluit op de eerdere aanvraag.

¹³ Waaronder het 'Bestuurlijk akkoord huisartsenzorg 2019 – 2022' (11 juli 2018), het rapport 'Meerjarenvizie 2021-2024: Regionale Ambities bepalen de Landelijke Speerpunten' (InEen 2020), het rapport 'Gezondheid breed op de agenda: Landelijke nota gezondheidsbeleid 2020-2024' (Ministerie van VWS 2020) en het 'Nationaal Preventieakkoord: Naar een Gezonder Nederland' (Ministerie van VWS 2018).

carrièreperspectief voor doktersassistenten.

De commissie constateert dat de ontwikkelingen in de arbeidsmarktsector die relevant is voor de voorgenomen opleiding duidelijk zijn onderbouwd en dat de aanvrager navolgbaar heeft beargumenteerd dat deze ontwikkelingen kunnen leiden tot een behoefte aan afgestudeerden van de beoogde opleiding. De commissie concludeert dat deze bronnen in samenhang bezien blijken te geven van kwalitatieve ontwikkelingen die een arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding (alsmede een opscholingsbehoefte door middel van de voorgenomen opleiding) ten goede kunnen komen.

Ook refereert de aanvrager aan een werkveldonderzoek dat door Hobéon is uitgevoerd in opdracht van de aanvrager.¹⁴ Hierin staan de resultaten beschreven van een online enquête onder medewerkers in de huisartsenzorg en een verslag van een online groepsgesprek dat op 21 juli 2021 is gehouden met gesprekspartners uit het werkveld. Een lijst met de functies en organisaties van de deelnemers van de enquête en de gebruikte digitale vragenlijst zijn als bijlagen opgenomen. In totaal hebben 29 respondenten de vragenlijst volledig ingevuld. Op grond van deze lijst constateert de commissie dat het van achttien respondenten aannemelijk is dat zij in een positie zijn om een gezaghebbende uitspraak te kunnen doen over het aanname- en opscholingsbeleid van hun organisatie. De overige 11 respondenten acht de commissie wel in een positie om de inhoudelijke relevantie van de opleiding te beoordelen, maar uit de aanduiding van hun functie blijkt niet dat zij een gezaghebbende uitspraak kunnen doen over het aanname- en opscholingsbeleid van hun organisatie.

De respondenten herkennen de toegevoegde waarde van de voorgenomen opleiding in het professionaliseren van de huidige medewerkers en het behouden van de huidige medewerkers door het bieden van ontwikkelingsperspectieven. De respondenten die betrokken zijn geweest bij het online groepsgesprek onderschrijven dit beeld.

De respondenten is ook gevraagd naar de kwantitatieve behoefte aan professionals met het geschetste profiel van de Ad-opleiding Praktijkondersteuner Huisarts. Circa 86% geeft aan dat er behoefte is aan het profiel van de beoogde Ad-opleiding. Aan de respondenten is ook gevraagd om aan te geven hoe de behoefte aan professionals met het geschetste profiel van de Ad-opleiding Praktijkondersteuner Huisarts zich zal ontwikkelen. Uit het rapport blijkt dat 24% van de respondenten verwacht dat de behoefte aan professionals met het profiel van de beoogde Ad op middellange termijn (van 2 tot 5 jaar) gelijk zal blijven en 38% verwacht dat de behoefte op de middellange termijn zal stijgen. Op de langere termijn (meer dan vijf jaar) voorziet 17% dat de behoefte gelijk blijft en 83% verwacht een stijgende behoefte.

De respondenten hebben ook aangegeven hoeveel afgestudeerden van de beoogde Ad-opleiding zij de komende jaren willen aannemen. Hierbij is specifiek gevraagd hoeveel afgestudeerden de organisatie - bij benadering - wil aannemen in de komende vijf jaar. Deze gegevens zijn vervolgens vertaald in twee scenario's. In het scenario 'minimaal' zien de respondenten een stijging van de vraag naar afgestudeerden van 13 (2022) naar 21 (2026). In het scenario 'maximaal' zien de respondenten een stijging van de vraag naar afgestudeerden van 17 (2022) naar 30 (2026).

Tot slot is de respondenten gevraagd of er vanuit de eigen organisatie behoefte is om medewerkers de voorgenomen Associate degree-opleiding te laten volgen. 7% van de respondenten geeft aan dat er interesse is, 31% geeft aan dat er geen interesse is en 62% weet het niet. De interesse omvat

¹⁴ 'Arbeidsmarktonderzoek Ad-opleiding Praktijkondersteuner Huisarts (POH): Christelijke Hogeschool Ede' (Hobéon 2021)

volgens de respondenten in totaal ongeveer 14 medewerkers die jaarlijks met de opleiding zouden willen starten.

De commissie stelt vast dat het onderzoek valide is, maar dat de navolgbaarheid beperkt is (en daarmee de relevantie niet vast te stellen is) vanwege het feit dat niet van alle respondenten zonder meer kan worden vastgesteld dat zij in een positie zijn om een gezaghebbende uitspraak te doen over het aanname- en opscholingsbeleid van hun organisatie. Omdat zij wel allemaal in een positie zijn om een uitspraak te doen over de inhoudelijke relevantie van de opleiding concludeert de commissie dat het onderzoek blijkt geeft van een kwalitatieve arbeidsmarktbehoefte (die ten dele bestaat uit een opscholingsbehoefte) aan de voorgenomen opleiding. De commissie concludeert wat betreft de kwantitatieve behoefte dat het onderzoek slechts indicatief is.

De aanvrager heeft in aanvulling op het onderzoek van Hobéon zelf een arbeidsmarktonderzoek uitgevoerd in het voorjaar van 2024, waar 50 respondenten bij zijn betrokken.¹⁵ De aanvrager geeft aan dat 49 respondenten werkzaam zijn bij een huisartsenpraktijk en dat één respondent bij een koepelorganisatie werkt. De aanvrager geeft aan dat 47 respondenten een uitspraak kunnen doen over het aannamebeleid. De commissie acht het onderzoek niet navolgbaar omdat de aanvrager geen overzicht van betrokken organisaties heeft bijgeleverd. De commissie laat deze bron daarom buiten beschouwing.

Tot slot refereert de aanvrager aan negen adhesieverklaringen¹⁶, die allen dateren tussen 2022 en 2024. Zij zijn getekend door vertegenwoordigers van een beroepsvereniging (n=1), een landelijke koepel van huisartsen (n=1), regionale koepels van huisartsen (n=3) en (regionale) huisartsenpraktijken (n=4).

De ondertekenaars geven allen aan de meerwaarde van de voorgenomen opleiding te herkennen en stellen dat de voorgenomen opleiding aansluit op ontwikkelingen in het werkveld. Twee ondertekenaars geven aan een behoefte te zien van in totaal tien afgestudeerden per jaar. De commissie constateert dat de adhesiebetuigingen blijken te geven van een geringe arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding.

De commissie concludeert reeds op grond van het bovenstaande dat de aanvrager heeft aangetoond dat er een zekere arbeidsmarktbehoefte (die ten dele bestaat uit een opscholingsbehoefte) bestaat aan de voorgenomen opleiding Praktijkondersteuner Huisarts. De aanvraag voldoet aan criterium a (art. 6 lid 1) van de Regeling.

4. Beoordeling criterium b

4.1 Noodzaak nieuwe opleiding

De aanvrager stelt dat de voorgenomen opleiding een noodzakelijke aanvulling is op haar aanbod omdat de Associate degree Praktijkondersteuner Huisarts specialistisch van aard is. Studenten worden volgens de aanvrager opgeleid voor een specifieke functie binnen huisartsenpraktijken en krijgen daarvoor gerichte kennis en vaardigheden onderwezen. De aanvrager is van mening dat dit

¹⁵ Bijlage 13 van het dossier.

¹⁶ Bijlage 15 van het dossier.

niet binnen een bestaande opleiding (inclusief die van andere instellingen) kan worden vormgegeven.

De commissie constateert dat er geen enkele sterk verwante hbo Associate degree is in het landelijk opleidingsaanbod. De commissie volgt om die reden de stelling van de aanvrager dat de opleiding zo specifiek is dat het niet mogelijk is deze binnen een verwante opleiding vorm te geven.

De commissie overweegt wat betreft de spreiding op het landelijk aanbod dat de hbo Associate degree Sociaal Werk in de Zorg in de gemeente Ede weliswaar op zeer geringe reisafstand is gevestigd van de voorgenomen opleiding, maar dat deze opleiding in afbouw is. De hbo Associate degree Sociaal Werk (waar de hbo Associate degree Sociaal Werk in de Zorg in wordt omgezet) is breder en daarmee niet verwant aan de beoogde opleiding. Derhalve concludeert de commissie dat vestiging van de opleiding in de gemeente Ede geen negatief effect heeft op de landelijke spreiding van het onderwijsaanbod.

De commissie concludeert op grond van het bovenstaande dat de aanvrager heeft aangetoond dat er een noodzaak bestaat om de voorgenomen opleiding Praktijkondersteuner Huisarts als nieuwe opleiding vorm te geven.

4.2 Aansluiting instellingsprofiel

Onder verwijzing naar haar instellingsprofiel¹⁷ stelt de aanvrager dat zij als één van haar strategische opgaven het 'leven lang ontwikkelen' heeft vastgelegd. Volgens de aanvrager biedt de voorgenomen opleiding werkenden binnen de zorgsector de mogelijkheid om zich een leven lang te ontwikkelen. Ook stelt de aanvrager dat de voorgenomen opleiding aansluit op de instellingsbrede aandacht voor positieve gezondheid, preventie en het zorginfarct in de eerstelijns zorg. Tot slot beoogt de aanvrager met deze opleiding in te zetten op het behoud van zorgmedewerkers in de regio.

Wat betreft aansluiting van de voorgenomen opleiding op het instellingsprofiel van andere instellingen stelt de aanvrager dat er nog geen sterk verwante hbo Associate degree Praktijkondersteuner Huisarts wordt aangeboden en dat er geen (regionale) instelling is waarvan het profiel reden geeft om te veronderstellen dat de voorgenomen opleiding hier beter zou kunnen worden aangeboden. De aanvrager heeft hiervoor gekeken naar de profielen van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen, de Hogeschool Utrecht, Saxion Hogeschool en Hogeschool Viaa. Ook deze instellingen besteden in hun profielen aandacht aan thema's zoals leven lang leren en gezondheidszorg, maar zij besteden niet expliciet aandacht aan eerstelijnszorg.

De commissie volgt bovenstaand betoog van de aanvrager en concludeert dat de opleiding aansluit op het profiel van de aanvrager. De commissie constateert dat de opleiding ook aansluit op de profielen van andere instellingen die verwante opleidingen aanbieden, maar de commissie ziet geen zwaarwegende reden om te concluderen dat de voorgenomen opleiding beter aansluit op het profiel van een andere instelling.

De commissie concludeert op grond van het bovenstaande dat de aanvrager heeft aangetoond dat de voorgenomen opleiding Praktijkondersteuner Huisarts aansluit op het instellingsprofiel.

¹⁷ Het instellingsplan 'Proef de toekomst: Wie de CHE wil zijn voor de wereld van morgen' (Christelijke Hogeschool Ede 2021)

4.3 Conclusies commissie

Op grond van het bovenstaande constateert de commissie dat de aanvrager heeft aangetoond dat de aanvraag voldoet aan criterium b (art. 6 lid 1) van de Regeling.

5. RIO- en ISCED-indeling

De aanvrager wil de voorgenomen opleiding in het RIO-onderdeel 'Gezondheidszorg' indelen. Dit voorstel sluit in de ogen van de commissie aan op de inhoud van de voorgenomen opleiding en de indeling van verwante bestaande opleidingen. De commissie adviseert u daarom met deze indeling in te stemmen.

De aanvrager heeft geen voorstel gedaan wat betreft een ISCED-rubriek, maar wel voorgesteld dat de opleiding in één van de rubrieken in de detailgroep 'verpleeg- en verloskunde' (913) wordt opgenomen. De commissie adviseert u de opleiding op te nemen in de (binnen deze detailgroep opgenomen) ISCED-rubriek 'medische assistentie' (91302) gezien de inhoud van de opleiding.

6. Afstemming en zienswijzen

De onderhavige aanvraag is door de aanvrager bij de commissie aangekondigd. De commissie heeft deze aankondiging op 30 september 2023 onder kenmerk A24-004 gepubliceerd op haar website.

De aanvrager geeft aan bij de eerdere aanvraag reeds te hebben afgestemd met de Hogeschool Utrecht, de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen en Hogeschool Viaa. Ook voor deze aanvraag hebben zij afstemming gezocht met deze instellingen. De aanvrager heeft de communicatie hierover in een bijlage bij het dossier opgenomen. Hierin is aangegeven dat deze instellingen geen bezwaar hebben tegen de voorgenomen opleiding.

Vanaf 22 april 2024 is op de website van de commissie kennisgegeven van het voornemen van de Christelijke Hogeschool Ede om de nieuwe hbo Associate degree Praktijkondersteuner Huisarts als bekostigde opleiding te verzorgen in de gemeente Ede. Hiermee is aan de instellingen voor hoger onderwijs en andere belanghebbenden de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. Op 25 april is er een zienswijze ingediend door Breederode Hogeschool.

Breederode Hogeschool stelt in haar zienswijze dat er reeds elf aanbieders zijn van opleidingen Praktijkondersteuner Huisarts en dat zij reeds in de bestaande behoefte kunnen voorzien. Daarbij stelt Breederode Hogeschool vast dat de bestaande opleidingen deels door bekostigde hogescholen worden aangeboden en dat bekostiging van de voorgenomen opleiding het speelveld tussen privaat en bekostigd onderwijs verstoort. Zij acht dit onwenselijk.

Verder is Breederode Hogeschool van mening dat de argumenten in het dossier bekostiging niet rechtvaardigen. Zij stelt daarbij dat er wordt aangegeven dat Praktijkondersteuners Huisarts "onmisbaar" worden geacht, wat in haar ogen impliceert dat de bestaande opleidingen volstaan. Tot slot geeft Breederode Hogeschool aan zorgen te hebben over de nadruk op psychiatrie in de voorgenomen opleiding omdat deze de positie van de Praktijkondersteuner Huisarts in de GGZ kan ondermijnen. Ook de toegankelijkheid van de opleiding voor studenten die direct afkomstig zijn van de middelbare school roept bij Breederode Hogeschool twijfels op. Zij erkent zelf dat dit inhoudelijke

bezwaren zijn die minder van doen hebben met de doelmatigheid van de bekostiging van de opleiding.

De commissie heeft de aanvrager op 25 april op de hoogte gesteld van de inhoud van de zienswijze en de gelegenheid gegeven om binnen tien werkdagen na ontvangst een reactie te geven. De aanvrager heeft op 29 april gereageerd.

De aanvrager vermeldt allereerst verbaasd te zijn dat Breederode Hogeschool een zienswijze heeft ingediend omdat Breederode Hogeschool al langere tijd op de hoogte was van het voornemen om de opleiding vorm te geven. In de overleggen van het Landelijk Overleg POH/PHV is het voornemen meermaals besproken en bij deze gelegenheden heeft de aanvrager Breederode Hogeschool ervaren als een constructieve collega. Ook merkt de aanvrager op dat Breederode Hogeschool bij de eerdere aanvraag geen zienswijze heeft ingediend.

De aanvrager geeft aan dat de functie van de Praktijkondersteuner Huisarts is doorontwikkeld en dat er vanuit het werkveld wordt gevraagd om nieuwe vaardigheden die de bestaande programma's niet bieden. Daarbij stelt de aanvrager dat er een groeiende arbeidsmarktkrapte wordt opgemerkt in het werkveld (zoals ook is besproken in de onderbouwing van de arbeidsmarktbehoefte).

Wat betreft de inhoudelijke argumenten van Breederode Hogeschool geeft de aanvrager aan dat de opleiding niet primair beoogt middelbare scholieren aan te trekken en dat de voorgenomen opleiding een deeltijdopleiding betreft waar het hebben van een werkplek een vereiste is. Verder sluit de opleiding volgens de aanvrager aan op het landelijk vastgestelde competentieprofiel van de Praktijkondersteuner Huisarts. De positie van Praktijkondersteuner Huisarts in de GGZ is een ander type positie die ten minste om een opleiding op hbo bachelorniveau vraagt, waardoor in de ogen van de aanvrager de opleidingen niet te vergelijken zijn.

De commissie stelt voorop dat zij voorstander is van een goede samenwerking tussen de instellingen en betreurt dat de mogelijkheid tot afstemming voorafgaand aan de indiening van de aanvraag niet heeft geleid tot een voor alle partijen bevredigende uitkomst.

De commissie constateert dat Breederode Hogeschool een programma 'Praktijkondersteuner huisartsenzorg/praktijkverpleegkundige op niveau NLQF 5' aanbiedt dat door de V&VN is geaccrediteerd. Het programma is echter geen opleiding in de zin van de WHW en het is niet door de NVAO geaccrediteerd. Dit geldt ook voor alle andere "opleidingen" waar Breederode Hogeschool aan refereert (inclusief het programma dat reeds door de aanvrager wordt aangeboden). De commissie is bij de beoordeling slechts gehouden om onbekostigd geaccrediteerd opleidingsaanbod dat onder vergelijkbare condities wordt aangeboden bij de afweging te betrekken. Daar is hier geen sprake van. De commissie kent dan ook geen gewicht toe aan de zienswijze.

Conclusie

Gelet op het voorgaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om *positief* te besluiten op het voorliggende verzoek en deze toestemming met toepassing van artikel 6.2 lid 3 van de WHW tot de deeltijdvariant.

De commissie adviseert u daarnaast om deze opleiding in het RIO in te delen in het onderdeel 'Gezondheidszorg'. Verder adviseert de commissie om de opleiding te laten registreren in de ISCED-rubriek 'medische assistentie' (91302).

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized initial 'R' followed by a series of loops and a wavy line at the end.

drs. P.M.M. Rullmann
Voorzitter CDHO

Bijlage 1: afbakening verwant aanbod (Bron: DUO, peildatum 1 oktober)

Opleiding	Instelling	'19-'20			'20-'21			'21-'22			'22-'23			'23-'24		
		VT	DT	DU	VT	DT	DU	VT	DT	DU	VT	DT	DU	VT	DT	DU
Ad Ervaringsdeskundigheid in Zorg en Welzijn (80086)	Fontys Hogeschool (30GB), Eindhoven		25			29			43			34			37	
	Hanzehogeschool Groningen (25BE), Groningen		40			26			27			35			26	
	Hogeschool van Amsterdam (28DN), Amsterdam		24			33			30			40			35	1
	Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (25KB), Nijmegen								27			33			38	
	Saxion Hogeschool (23AH), Deventer					16			9			21			14	
Ad Management in de Zorg (80011)	Avans Hogeschool (07GR), Breda		34			73			41			70			51	
	Fontys Hogeschool (30GB), Eindhoven		27			56			35			33			40	
	Hanzehogeschool Groningen (25BE), Groningen			43		20			29			42			44	
	Hogeschool Leiden (21RI), Leiden			50		40			43			59			60	
	Hogeschool Rotterdam (22OJ), Rotterdam		54			61			43			45			49	
Ad Sociaal Werk in de Zorg (80120)	Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (25KB), Nijmegen		34	1		35	4		45	12		59			44	3
	Christelijke Hogeschool Ede (25BA), Dordrecht			61		51			64			88			96	
	Christelijke Hogeschool Ede (25BA), Ede			55		64			57			88			85	

	Christelijke Hogeschool Windesheim (01VU), Almere		38			26			42			33			30	
	Christelijke Hogeschool Windesheim (01VU), Zwolle	61	159	16	111	136	22	79	155	35	103	128	19	109	165	39
	Hanzehogeschool Groningen (25BE), Groningen					28			24			19			39	
	Saxion Hogeschool (23AH), Enschede					7			27			60			68	
Ad Zorg en Technologie (80131)	Fontys Hogeschool (30GB), Eindhoven		5	8		3	7		4	4		3	6	8	2	9
	NHL Stenden Hogeschool (31FR), Emmen										1			1		
	NHL Stenden Hogeschool (31FR), Leeuwarden													4	3	
Totaal Eerstejaarsinstroom		61	440	234	111	529	208	79	552	244	104	613	302	122	641	337

Bijlage 2: tabellen arbeidsmarktprognoses (Bron: ROA, AIS)*Tabel 1. Arbeidsmarktprognoses beroepsgroep medisch praktijkassistenten*

Beroepsgroep	Arbeidsmarktprognose variabele	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Indicator	Typering
Medisch praktijkassistenten	verwachte uitbreidingsvraag tot 2028	12300	16	2.5		erg hoog
Medisch praktijkassistenten	verwachte vervangingsvraag tot 2028	8400	11	1.8		laag
Medisch praktijkassistenten	verwachte baanopeningen tot 2028	20800	27	4.1		gemiddeld
Medisch praktijkassistenten	ITKB toekomstige knelpunten beroepsgroep in 2028				0.859	groot